

Els problemes de la Pisa lleidatana

El campanar de Vilagrassa (Urgell), amb la seva peculiar inclinació, demana un estudi de rehabilitació, i segurament, un reforç dels fonaments. Aquest campanar és, sens dubte, un gran signe d'identitat de tot el poble.

Restauració completa. Malgrat els maldecaps que dona la torre, també és cert que l'Ajuntament no vol centrar exclusivament la intervenció en el campanar. En aquest sentit, i segons explica Jordi Serés, l'alcalde del poble, es preveu reformar tota l'escalinata interior per facilitar l'accés a la part alta de la torre. També està previst restaurar els carreus erosionats pel pas del temps i eliminar de la façana elements afegits, com ara l'antiga caixa del re-

llogte. L'església, que pertany a la diòcesi de Solsona, comptarà amb recursos econòmics del bisbat, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Lleida. En total, es calcula que es necessiten 120.000 euros per dur a terme les reformes. Una "vella aspiració", en paraules de l'alcalde d'aquesta població, que ja fa uns quants anys que s'arrossega. De fet, el projecte de rehabilitació, redactat per l'arquitecte Salvador Giné, data del 2000.

La singular torre de Vilagrassa té 24 metres d'alçada. Va ser construïda entre la fi del segle XIII i l'inici del segle XIV, i conté elements del romànic i del gòtic. Actualment, els carreus de pedra sota els finestrals presenten un evident estat de deteriorament que es corregirà amb la restauració. El projecte inicial també preveia fer millores en la il·luminació del temple i en l'entrada a la torre des de la plaça. Entre les intervencions més importants que hi ha previstes destaca també la restauració de la plataforma superior, que és la part més interessant del conjunt, amb dues finestres a cada cara. En aquest punt es pretén construir un mirador i instal·lar-hi una plataforma de manteniment. La peculiaritat del campanar inclinat ha fet necessari incloure en el projecte un sistema de precisió que permeti controlar aquest desnivell.

Aquesta és la segona fase de les obres de millora de l'església. La primera fase va costar 4 milions de pessetes (uns 24.024 euros) que es van destinar a la neteja i millora del portal romànic i de les parets de l'edifici, i a la instal·lació d'un nou sistema d'il·luminació nocturna.

Cal tenir en compte que per la seva singularitat, el poble de Vilagrassa sent l'església, i molt especialment el campanar, com un signe d'identitat local. Aquest fet significa que no tan sols l'administració local vetlla per aquest patrimoni, sinó també, per exemple, l'associació cultural El Portalet de Vilagrassa. Aquesta associació va fomentar, recentment, la creació d'una associació internacional de municipis amb esglésies que també tenen el campanar inclinat. Tot i això, no és l'únic atractiu del temple, ja que la notable façana romànica de l'església, fins a la Guerra Civil, era presidida per una imatge de sant Bartomeu, una obra de Bartomeu de Rubió, un dels escultors més destacats de l'anomenada Escola de Lleida. El sant Bartomeu datava de mitjan segle XIV, i ha estat substituït per una rèplica d'Antoni Boleda fidel a l'original. Per aconseguir-ho, especialistes en història de l'art van buscar documentació gràfica arreu de Catalunya, que, finalment, va aparèixer en un arxiu barceloní.

Anna Sàez